

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مطالعات تاریخی جنگ

نشریه علمی

دوره پنجم، شماره سوم، پیاپی ۱۷، پاییز ۱۴۰۰ - شاپا: ۷۰۳۳-۲۵۸۸

به استناد نامه شماره ۳۰۸۶۱۷ کمیسیون نشریات علمی کشور، این فصلنامه دارای درجه «علمی - پژوهشی» است.

شناسنامه

صاحب امتیاز: انجمن ایرانی تاریخ
با همکاری: دانشگاه اراک
مدیر مسئول: ابراهیم اصلانی ملایری
سردبیر: عبدالله متولی
مدیر داخلی: محمدحسن بیگی
کارشناس اجرایی: فاطمه بیات
ویراستار علمی: محسن رحمتی
ویراستار ادبی: علی زارعی
ویراستار انگلیسی: حمید وزمزیاری
طراح جلد و صفحه‌آرایی: علی زارعی
چاپ و صحافی: مهرراوش
شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

تارنما: www.hsow.journal.araku.ac.ir

رایانامه: hsow-tarikh@araku.ac.ir

motaleatjang@gmail.com

هیئت تحریریه:

دکتر علی اکبر کجیاف استاد گروه تاریخ دانشگاه
اصفهان
جهانبخش ثواقب، استاد گروه تاریخ دانشگاه لرستان
محسن رحمتی، استاد گروه تاریخ دانشگاه لرستان
نزهت احمدی، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه الزهرا
فریدون الهیاری، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه اصفهان
سهیلا ترابی فارسانی، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه آزاد
اسلامی واحد نجف‌آباد
محسن بهرام نژاد، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه
بین‌المللی امام خمینی^(ه)
عبدلله متولی، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه اراک

نشانی: اراک، میدان شریعتی، دانشگاه اراک، دانشکده علوم انسانی، گروه تاریخ، دفتر نشریه مطالعات تاریخی جنگ.

تلفکس: ۰۸۶۳۲۷۷۴۸۸۰

این نشریه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به آدرس www.isc.gov.ir نمایه شده است.

اهداف، رویکردها و محورهای فصلنامه مطالعات تاریخی جنگ

از میان همه عواملی که موجب بروز تغییرات همه‌جانبه در زندگی ملل و اقوام در طی قرون و اعصار گردیده است، پدیده‌ی «جنگ» نقش شاخص و برجسته‌ای دارد. تا آن‌جا که فرض این‌که اگر جنگ نبود آیا بشر تا این پایه به پیشرفت‌های علمی و تکنولوژی دست می‌یافت، فرضی ناممکن است. اگر جنگ نبود آیا ساخت و بافت و ترکیب جمعیت، فرهنگ و تمدن انسانی می‌توانست این‌گونه باشد. آیا غلبه‌ی بشر بر طبیعت تا چه میزان متأثر از پدیده‌ی جنگ است. جنگ‌ها محل بروز انسانی‌ترین و حماسی‌ترین و نیز در عین حال خشن‌ترین و شقاوت‌مندانه‌ترین رفتارهای انسان بوده است. تغییرات بسیار در زیست بوم‌های انسانی و نیز غلبه بشر بر محیط طبیعی وابسته به جنگ است. این اهمیت در تاریخ تحولات بشری به گونه‌ای است که حتی بعضی از دوره‌بندی‌های تاریخی، با معیار و شاخصیت جنگ انجام شده است. بنابر این مطالعه‌ی تخصصی جنگ از حیث تأثیرات چند وجهی و عمیقی که بر زندگی انسان و تاریخ و تمدن بشر داشته است، در تاریخ بشر از اولویت‌های پژوهش محسوب می‌گردد. هرچند بخش قابل توجهی از مطالعات تاریخی لاجرم معطوف به جنگ بوده و آثار فراوانی در این باره در سراسر جهان موجود است، با وجود این هنوز بسیار نکات مجهول و تاریک در خصوص علل و آثار جنگ وجود دارد که کمتر مجال از بحث و بررسی علمی یافته است. لذا بی‌غلت نیست که امروزه فهم و تصویر ما از گذشته بدون توجه به متغیر «جنگ»، شناختی ناقص و ناتمام خواهد بود.

اهمیت بسیار موضوع «جنگ» گروه تاریخ دانشگاه اراک را بر آن داشت تا با تأسیس و انتشار یک نشریه تخصصی - البته در سطح علمی - پژوهشی - مربوط به جنگ، مطالعات هدف‌داری را در این باره به انجام برساند. خلاء چنین نشریاتی در تمام مراکز علمی و پژوهشی ایران اسلامی ما به شدت احساس می‌شود. ضمناً از میان محورهای فراوان و متعددی که می‌توان در مطالعات مربوط به جنگ تعیین نمود، موارد زیر مورد توجه این نشریه خواهد بود:

۱. جنگ و ادبیات و هنر
۲. جنگ و پیشرفت‌های علمی
۳. جنگ و تغییرات طبیعت و زیست بوم‌ها
۴. جنگ و مذهب
۵. جنگ و تمدن‌ها
۶. جنگ و سیاست و اقتصاد
۷. جنگ و فلسفه
۸. جنگ و امتزاج ملل و اقوام و فرهنگ‌ها

۹. جنگ و نظریه‌ها
۱۰. جنگ و تاریخنگاری
۱۱. جنگ و پیامدهای اجتماعی
۱۲. جنگ و پیشرفت‌های تسلیحاتی

اهداف و رویکردها

هدف از مطالعات جنگ واکاوی و پرتوافکنی بر جنبه‌های تاریک و مجهول و مغفول جنگ‌هاست؛ تا از رهگذر آن بتوان به تأثیرات عمیق، گسترده و همه‌جانبه‌ی جنگ‌ها بر تحولات جوامع بشری دست یافت. همچنین نشان داده شود پدیده‌ی ناخواسته و مذموم جنگ منشاء چه سود و زیان‌هایی بوده و آیا تنها راه رسیدن به پیشرفت‌ها و قدرتمندی در طول تاریخ، جنگ بوده است. ضمناً یکی دیگر از اهداف این مطالعات پاسخ دادن به این پرسش مهم است که آیا خصلت ستیزه‌جویی انسان می‌توانست و می‌تواند در مسیرهایی غیر از جنگ هدایت و بارور شود که هم مزایای جنگ را داشته و هم از زشتی‌ها و معایب آن به دور باشد.

چشم‌انداز مطالعاتی نشریه نیز تنها معطوف به یک دوره‌ی تاریخی و قلمرو، قوم یا یک ملت واحد نبوده، مطالعه‌ی جنگ در همه اعصار و قرون تاریخی را مد نظر قرار داده است. علاوه بر این بین رشته‌ای بودن محورهای پیشنهادی، نقطه‌ی قوت نشریه خواهد بود که خود امروزه در سیاستگذاری‌های کلان آموزش عالی کشور مورد تأکید و تعقیب است.

راهنمای تدوین و شرایط پذیرش و انتشار مقاله در نشریه مطالعات تاریخی جنگ

رویکرد نشریه

رویکرد کلی نشریه انتشار مقالات پژوهشی در حوزه‌های ذیل است:

- جنگ در تاریخ ایران قبل از اسلام؛
- جنگ در تاریخ اسلام؛
- جنگ در تاریخ ایران دوره اسلامی؛
- جنگ در تاریخ جهان؛
- نظریات مربوط به جنگ و عوامل مؤثر در مطالعات تاریخی جنگ.

شرایط پذیرش و انتشار مقاله

- نشریه از مقاله‌های پژوهشی معتبری که حاوی مطالب و نکات علمی جدید و غیراقتباسی باشد استقبال می‌کند و از چاپ مقاله‌های مبتنی بر گردآوری یا ترجمه معذور است.
- صرفاً مقاله‌هایی در این مجله منتشر می‌شود که در نشریه‌های داخلی و خارجی چاپ یا ارائه نشده باشد.
- حق چاپ مقاله، پس از پذیرش آن، برای نشریه محفوظ است و نویسنده‌ی مقاله مجاز به چاپ آن در جای دیگر نیست.
- انتشار آثار ارسالی الزاماً به معنای هم‌رأی بودن با نویسندگان نیست و مجله مسئولیتی در این زمینه ندارد.
- مجله در قبول، رد، اصلاح، و ویرایش مقاله‌های دریافتی آزاد است.
- نویسنده/ نویسندگان محترم، مشخصات ذیل را به همراه مقاله ارسال کنند:
- نام و نام خانوادگی نویسنده/ نویسندگان به فارسی و انگلیسی؛
- میزان تحصیلات، رتبه علمی، گروه آموزشی، نام دانشکده، دانشگاه و شهر محل دانشگاه نویسنده/ نویسندگان به فارسی و انگلیسی؛
- معرفی نویسنده مسئول در صورت تعدد نویسندگان؛
- درج نشانی پست الکترونیک نویسنده/ نویسندگان؛
- نشانی، کدپستی، شماره تلفن‌های همراه، منزل، محل کار و دورنگار نویسنده‌ی مسئول.

- پذیرش اولیه مقاله مشروط به رعایت نکات «راهنمای تدوین و شرایط پذیرش و انتشار مقاله» و پذیرش نهایی و چاپ آن مشروط به تأیید داوران مقاله و هیئت تحریریه نشریه است. در هر صورت، نتیجه به نویسندگان اعلام می‌شود.

الگوی فنی تنظیم مقالات

- صفحات مقاله حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۵ صفحه A4 باشد و در مجموع از ۸۰۰۰ کلمه تجاوز نکند.
- برای تنظیم حاشیه صفحات به مسیر زیر در نرم افزار word بروید و مقادیر ذکر شده را وارد کنید.

Layout- Margins-custom Margins:

Top: 6cm / Bottom 5.5 cm / Left 4.5 cm/ Right 4.5 cm

- فاصله بین خطوط در تمام متن بایستی single باشد.
- مقاله‌ها مشتمل بر مقدمه، مباحث اصلی، نتیجه‌گیری و فهرست منابع باشد.
- داشتن عنوان، چکیده (حداکثر ۱۵۰ کلمه) و واژه‌های کلیدی (حداکثر ۷ واژه)، به دو زبان فارسی و انگلیسی برای همه مقاله‌ها الزامی است.
- معادل لاتین اسامی خاص، اصطلاحات، و واژگان تخصصی درون متن و داخل پرانتز قرار گیرد.
- متن اصلی مقاله با قلم ۱۳ (B Louts) بی لوتوس، در برنامه ۲۰۰۷ Word حروف نگاری و به همراه فایل PDF ارسال شود.
- عنوان مقاله با قلم ۱۴ (Bold B Mitra) نوشته شود.
- متن چکیده و کلیدواژه‌ها با قلم ۱۲ نوشته شود.
- عناوین اصلی در متن با قلم ۱۳ (Bold B Mitra) نوشته شود.
- عناوین فرعی در متن با قلم ۱۳ (Bold B Louts) نوشته شود.
- فهرست منابع با قلم ۱۲ (Bold B Louts) نوشته شود.

شیوه‌ی استناد

- ارجاعات مقاله، درون‌متنی و به شیوه زیر باشد:
- برای ارجاع به منابع، بلافاصله، پس از نقل قول مستقیم (داخل گیومه)، نام خانوادگی نویسنده کتاب یا مقاله، سال انتشار، شماره جلد و صفحه منبع مورد نظر درون پرانتز آورده شود؛ مثال: (حقیقی، ۱۳۶۶: ۲۱۰/۱).

- برای ارجاع به منابع، بلافاصله، پس از نقل قول غیرمستقیم، نام خانوادگی نویسنده کتاب یا مقاله، سال انتشار و شماره جلد، و صفحه منبع مورد نظر درون پرانتز آورده شود؛ مثال: (حقیقی، ۱۳۶۶: ۱/۲۱-۲۵).
- ارجاعات درون‌متنی متون غیر فارسی، به شیوه‌ی قبل و به زبان اصلی آورده شود؛ مثال:
(Nelson, 2003: 115).
- اگر از نویسنده‌ای در یک سال بیش از یک اثر منتشر شده باشد، با قراردادن حروف الف، ب، ج، د، و غیره، در زبان فارسی و حروف a, b, و ... در زبان‌های غیر فارسی، پس از سال انتشار، آثار از هم متمایز شوند.
- در ارجاعات درون‌متنی به فرهنگ یا دانشنامه‌ای که مقالات آنها نویسنده مستقل دارد، نام نویسنده مقاله، سال انتشار، شماره جلد و صفحه منبع مورد نظر آورده شود؛ مثال: (انواری، ۱۳۷۳: ۶/ ذیل «ابومحمد صالح»).
- در ارجاعات درون‌متنی به فرهنگ یا دانشنامه‌ای که مقالات آن نویسنده مستقل ندارد، نام فرهنگ/ دانشنامه، سال انتشار، شماره جلد و نام مدخل مورد نظر (در گیومه) آورده شود؛ مثال: (دایره‌المعارف فارسی، ۱۳۸۰: ذیل «ابن سینا»).
- در ارجاعات درون‌متنی، ارجاعات تکراری مانند بار قبل آورده نشود و به جای آن واژه «همان» (در منابع لاتین: *ibid*) به کار رود.
- در منابع پایان مقاله، ارجاعات تکراری کامل آورده شود و از ترسیم خط به جای نام مؤلف خودداری گردد.
- منابع: در پایان مقاله، در ابتدا منابع فارسی و سپس منابع لاتین، براساس نام خانوادگی نویسنده، به ترتیب حروف الفبا و به صورت زیر آورده شود:
- کتاب: نام خانوادگی نویسنده/ نویسندگان، نام نویسنده/ نویسندگان (تاریخ انتشار). نام کتاب به صورت ایتالیک (ایرانیکی)، نام مترجم یا مصحح، شماره جلد، محل انتشار: نام ناشر.
- مقاله: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (تاریخ انتشار). «عنوان مقاله»، نام مترجم، نام نشریه به صورت ایتالیک (ایرانیکی)، سال نشریه، شماره نشریه.
- منابع اینترنتی: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (تاریخ دسترسی). «عنوان مقاله»، نام وب‌سایت (یا عنوان نشریه الکترونیکی، جلد، شماره، سال)، صفحه، آدرس اینترنتی.

فهرست

تحلیلی بر نقش رستم خان گرجی در جنگ‌های ایران و عثمانی (۱۰۱۲-۱۰۴۵ق): وان، هرسین،

حله و ایروان

محسن بهرام نژاد / ۱

گونه‌شناسی تحولات و ساختار قدرت نظامی مُرابطون (۴۴۱- ۵۴۱ هـ ق / ۱۰۴۹- ۱۱۴۷م)

محمدحسن بهنام فر / ۲۵

مفهوم‌شناسی نمادها، سنت‌ها و رموز جنگی اعراب پیش از اسلام

مجید حاجی بابایی؛ سجاد دادفر / ۴۷

بررسی مواجهه نظامی قبیله کلب با جنبش‌های اعتقادی و چالش‌های سیاسی و اقتصادی دوره

اموی (۴۱-۱۳۲هجری)

میثم حبیبی کیان؛ مهران اسماعیلی / ۷۵

عملکرد سازمان چریک‌های فدایی خلق علیه حکومت پهلوی در جنگ‌های چریکی شهری

آرش نصیری زرقانی؛ معصومه دهقان / ۹۹

امرای نظامی مغول و بحران جانشینی در دوره ایلخانان

جعفر نوری؛ سجاد کرمی / ۱۲۵

